

УДК 338.43.02

Г. Є. Павлова,
директор навчально-наукового інституту економіки, к. е. н., доцент,
Дніпропетровський державний аграрний університет

МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ЦІЛІСНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ВИРОБНИЦТВОМ

G. Pavlova,
Director of Education and Research Institute of Economics, Ph.D., Associate Professor,
Dnipropetrovsk State Agrarian University, Ukraine

METHODOLOGY OF FORMATION OF A COHESIVE SYSTEM OF GOVERNMENT AT AGRICULTURAL PRODUCTION

У статті розроблено та сформовано цілісність системи державного управління аграрним сектором, що дасть новий підхід до організації ефективного державного управління сільськогосподарським виробництвом. Крім того виділено найбільш важливі завдання вдосконалення процесу управління сільськогосподарським виробництвом, щодо забезпечення стабільного розвитку аграрного сектору.

The article develops and forms the integrity of system of government at agricultural sector. That shows a new approach to effective management of agricultural production. Moreover most important tasks on improvement of management system at agricultural production are highlighted with the purpose to ensure the sustainable development of agriculture.

Ключові слова: аграрний сектор, державне регулювання, методологія, ефективне управління, сільськогосподарське виробництво.

Key words: agriculture, government regulation, methodology, effective management, agricultural production.

ВСТУП

Важливість пріоритету цілей, функцій і механізму державного управління аграрним сектором економіки та встановлення меж впливу цих функцій на діяльність господарських суб'єктів і їх розвиток є підвищення ефективності взаємодії органів управління між собою [3]. Це відноситься як до здійснення принципів і економічних методів управління, так і до механізму реалізації управлінських рішень.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Проблему організації ефективного державного управління сільськогосподарським виробництвом можна віднести до пріоритетних в економічній діяльності держави. Галузеве управління пов'язане з надбудовним характером формування тієї частини виробничого апарату, яка здійснює регулятивно-настановну і виконавчо-розпорядливу роботу, а також організаційними перебудовами, які несуть соціаль-

не, політичне, економічне, юридичне і навіть психологічне навантаження [2].

Необхідність розробки нового підходу до організації ефективного державного управління сільськогосподарським виробництвом є вирішення поставлених завдань, щодо забезпечення стабільного розвитку аграрного сектору.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є розробка методологічного підходу до організації ефективного державного управління сільськогосподарським виробництвом. Отже, у роботі ставиться завдання сформуванню та довести цілісність системи державного управління аграрним сектором.

РЕЗУЛЬТАТИ

У процесі дослідження виявлено важливість уточнення пріоритетних цілей, функцій і механізму державного управління аграрним секто-

ром економіки на регіональному рівні та встановлено межі впливу цих функцій на діяльність господарських суб'єктів і їх розвиток, на підвищення ефективності взаємодії органів управління між собою [1]. Це відноситься до здійснення принципів і економічних методів управління, і до механізму реалізації управлінських рішень і контролю за їх реалізацією. З цією метою нами пропонується методологічний підхід до організації ефективного державного управління сільськогосподарським виробництвом, який представлений на рисунку 1. Пріоритетність проблем управління витікає із структурно-функціональних характеристик управлінських процесів, коли очевидна необхідність уточнення змісту основних його функцій: планування, організації, координації, обліку і контролю. Пропонуваний методологічний підхід відрізняється системністю і комплексністю, враховує час на прийняття, передачу і реалізацію управлінського рішення; оцінку його наслідків і мультиплікативний ефект. Крім того, на нашу думку, усі рівні управління повинні бути, спрямовані на реалізацію спільних цілей, їх необхідно розглядати у рамках єдиного об'єкту управління, при певному розмежуванні функцій управлінських органів різних рівнів, особливо якщо йдеться про державне і господарське (галузеве) управління.

Слід зазначити, що вдосконалення галузевого управління пов'язане з надбудовним характером формування тієї частини виробничого апарату, яка здійснює регулятивно-настановну і виконавчо-розпорядливу роботу, і з організаційними перебудовами, які несуть соціальне, політичне, економічне, юридичне і навіть психологічне навантаження [4].

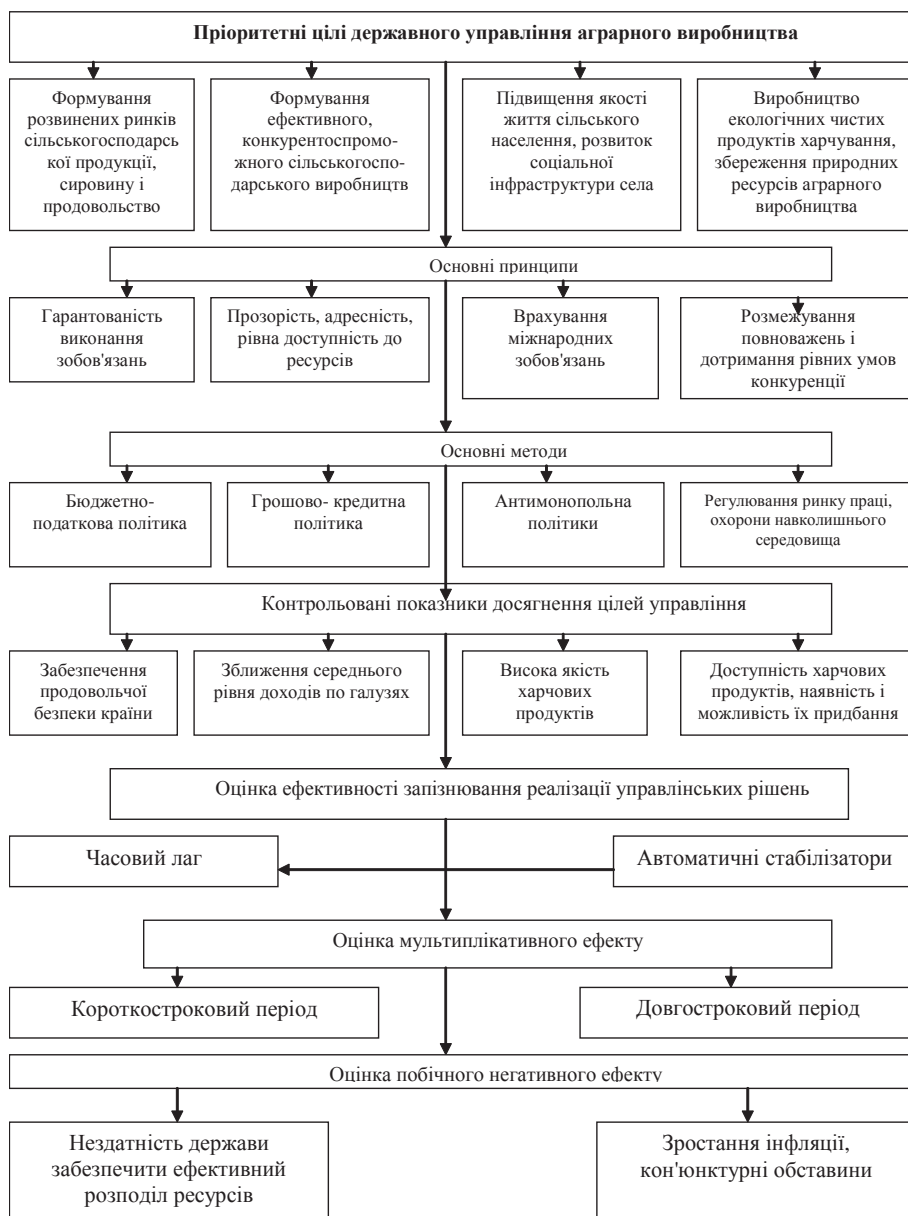

Рис. 1. Методологічний підхід до організації ефективного державного управління сільськогосподарським виробництвом

Таким чином, проведені нами теоретичні і методологічні дослідження, оцінка практичної взаємодії сільськогосподарських товаровиробників, з регіональними органами управління АПК дозволили зробити висновок про те, що основною метою вдосконалення системи управління сільськогосподарським виробництвом є підвищення ефективності роботи підприємств і організацій аграрного сектора, передусім, досягнення ними встановленого рівня рентабельності, що забезпечує розширене відтворення і соціально-економічний розвиток трудового колективу. Тому процес вдосконалення повинен передбачати розробку і поетапне здійснення комплексу технічних, технологічних, організаційних, економічних і соціальних заходів.

Таблиця 1. Основні завдання вдосконалення процесу управління сільськогосподарським виробництвом і способи їх рішення

Завдання управління	Способи рішення
Виявлення і реалізація організаційних резервів	За рахунок використання міжнародної системи менеджменту якості, розробки цілей самоорганізації, зміцнення координаційних зв'язків в системі управління, раціоналізації структури управління та ін.
Підвищення ефективності праці працівників управління	За рахунок вдосконалення мотивації праці, створення регіональних фондів підтримки сільськогосподарських менеджерів, вдосконалення системи їх професійної підготовки і підвищення кваліфікації, забезпечення достовірною інформацією про стан і цілі вищестоящих об'єктів управління
Підвищення технічного рівня системи управління	За рахунок устаткування робочих місць менеджерів новітніми комп'ютерними системами і професійними програмами, засобами зв'язку, і у випадках необхідності організації відеоспостереження за їх діяльністю

На наш погляд, слід виділити три найбільш важливих завдання вдосконалення процесу управління сільськогосподарським виробництвом: виявлення і реалізація організаційних резервів, підвищення ефективності праці працівників управління, підвищення технічного рівня системи управління (таблиця 1).

ВИСНОВКИ

Для вирішення поставлених завдань слід виділити наступні пріоритетні напрями підвищення ефективності управління сільськогосподарським виробництвом у сучасних умовах господарювання:

1) розробка стратегії і комплексної програми розвитку аграрного сектора економіки і сільських територій на основі розвитку систем прогнозування і індикативного планування з метою поєднання інтересів держави, товаровиробників і споживачів;

2) використання маркетингу і антикризового механізму в управлінні сільськогосподарським виробництвом у цілях прискорення процесу його інтенсифікації, впровадження досягнень НТП, зростання продуктивності праці, підвищення якості і конкурентоспроможності продукції;

3) вдосконалення процесу галузевого управління, механізму прийняття і реалізації рішень на усіх рівнях з урахуванням чітко встановлених повноважень і форм контролю, підвищення ефективності комунікаційних процесів;

4) вдосконалення системи інформаційно-консультаційного обслуговування керівників і фахівців сільськогосподарських організацій, їх професійної підготовки і підвищення кваліфікації, а також створення з них кадрового резерву для апарату регіонального управління сільськогосподарським виробництвом.

Крім того, в Україні в порівнянні іншими розвиненими країнами слабо організована система збору оперативної інформації для ухвалення своєчасних управлінських рішень. У зв'язку з цим вважаємо також важливим роз-

робку рекомендацій зі створення регіональної інформаційної системи оперативного управління сільськогосподарським виробництвом.

Література:

1. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки: [навч. посіб.] / О. І. Ковтун. — Л.: "Новий Світ — 2000", 2006. — 432 с.

2. Латинін М.А. Теоретичні підходи щодо визначення механізму державного регулювання розвитку аграрного сектора економіки України // Державне управління: теорія та практика — 2005. — № 2 [Електронний ресурс] / М.А. Латинін. — Режим доступу: — <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/DUTP/2005-2/txts/galuz/05lmaseu.pdf>

3. Ремезков А. Государственное регулирование аграрного сектора экономики / А. Ремезков // АПК: экономика, управление. — 2006. — № 6. — С. 7—9.

4. Стратегічні напрями розвитку агропромислового комплексу України / [за ред. П.Т.Саблука, Месель-Веселяка В.Я.]. — К.: ІАЕ, 2002. — 60 с.

References:

1. Kovtun, O. I. (2006), *Derzhavne reguluvannya ekonomiky* [State Regulation of Economy], New World — 2000, Lviv, Ukraine.

2. Latynin, M.A. (2005), "Theoretical approaches to the definition of state regulation of the agricultural sector of Ukraine", *Public Administration: Theory and Practice*, vol. 2., [online], available at: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/DUTP/2005-2/txts/galuz/05lmaseu.pdf>. (Accessed 22 Oct 2013).

3. Remezko, A. (2006), "State regulation of agricultural sector of economy", *APC: Economy, management*, vol. 6, pp. 7—9.

4. Sablyuk, P.T. (2002), *Strategichni napryamky rozvytku cilskogo gospodarstva Ukrainy* (2002.) [Strategic directions of development of agriculture of Ukraine], IAE, Kyiv, Ukraine. *Стаття надійшла до редакції 24.10.2013 р.*